D'VARIM: Shabbat "Chazon"

Isaiah 1:1-27

Title

(1) The Vision of Isaiah the son of Amoz, which he saw concerning Judah and Jerusalem, in the days of Uzziah, Jotham, Ahaz, and Hezekiah, kings of Judah.

(א) חַזון ישַעיַהוּ בון אַמוץ אַשֵּר חַזַה (א על יהודה וירושם בימי עזיהו יותם אחז יחזקיהו מלכי יהודה.

רש"י א"ר לוי דבר זה מסורת בידינו מאבותינו אמוץ ואמציה מלך יהודה אחים היו... ולפי שהן תוכחות קושי קראם <mark>חזון</mark>, שהוא הקשה מעשרה לשונות שנקראת נבואה, כמו שאמור בבראשית רבה.

Invocation

(2) Hear, O heavens, and give ear, O earth, For the Lord hath spoken: Children I have reared, and brought up, And they have rebelled against Me. (3) The ox knoweth his owner, And the ass his master's crib; But Israel doth not know, My people doth not consider. (4) Ah sinful nation, A people laden with iniquity, A seed of evil-doers, Children that deal corruptly; They have forsaken the Lord, They have contemned the Holy One of Israel, They are turned away backward.

ב) שמער שמים והאזיני ארץ כיי י"י דבר בנים גדלתי ורוממתי וָהֶם פַּשָעוּ בִי. (ג) יַדַע <mark>שור קנֵהוּ</mark> וחמור אבוס בעליו ישראל לא יַדַע עַמִּי לֹא הָתְבּוֹנַן. (ד) הוי גוי חטא עם כבד עון זרע מרעים בנים משחיתים עזבו את י"י נאצו את קדוש ישראל נזרו אחור.

ַדברים פרק לב (א) <mark>הַאַזִינוּ</mark> הַשַּׁמַיִם וַאַדַבֵּרָה <mark>וְתִשְׁמַע</mark> הַאַרֵץ אָמַרֵי פִי:

ַבראשית פרק ד (כג) וַיּאמֶר לֶמֶךְ לְנָשָׁיו עָדָה וִצְלָּה <mark>שָׁמַעַן</mark> קוֹלִי נְשֵׁי לֶמֶךְ <mark>הַאָזֻנָּה</mark> אָמְרַתִי כִּי אִישׁ הַרגִתִּי לִפָּצְעִי וְיֵלֶד לְחַבְּרַתִי:

שמות פרק טו (כו) וַיֹּאמֶר <mark>אָם שַמוֹעַ תִּשְׁמַע</mark> לְקוֹל יִקוַק אֱלֹהֶיךּ וְהַיַּשֵר בְּעֵינַיו תַּעֲשֶׁה <mark>וְהַאֲזַנְתַּ</mark> לְמִצְוֹתֵיו וְשַמַרָתַ כַּל חָקִיו כַּל הַמַּחֶלָה אֲשֶׁר שַמְתִּי בִמְצְרֵיִם לֹא אֲשִׁים עַלֶיךְ כִּי אֲנִי יִקוַק רְפָּאֶךְ: ס

שופטים פרק ה (ג) <mark>שָׁמְעוּ</mark> מָלֶכִים <mark>הָאָזִינוּ</mark> רֹזָנִים אַנֹכִי לַיקֹוַק אַנֹכִי אַשִּׁירַה אָזָמֵר לַיקּוָק אֵלֹהֵי יִשָּׁרַאֵל:

MALBIM (1809-1879)

Knows: We have evidence of both of these kinds of recognition even in the nature of dumb animals, as an ox will recognize its master simply by his purchase of it, while a donkey--who has no recognition to that extent--will recognize him, nonetheless, through his placing fodder in the trough for it to eat.

Israel doesn't know: I.e., When I called them by the name of "Israel," as a sign that they are My lot, My acquisition, and My servants (this is parallel to "I raised children" vs.2), and they ought to have recognized their master as an ox does, they, nevertheless, did not want to know.

My people, too, when I elevated them above all the other peoples by calling them My people, and My inheritance (parallel to "[I raised children] and elevated them" vs. 2), and they ought to have recognized this special favor as a donkey does:

Parable of the injuries

(5) On what part will ye yet be stricken, Seeing ye stray away more and more? The whole head is sick, And the whole heart faint; (6) From the sole of the foot even unto the head There is no soundness in it; But wounds, and bruises, and festering sores: They have not been pressed, neither bound up, Neither mollified with oil.

(ה) עַל מֶה תֻכּוּ עוֹד תּוֹסִיפוּ סָרָה כָּל <mark>רֹאשׁ</mark> לָ<mark>חֲלִי</mark> וְכָל <mark>לִבָב דְּנִי</mark>. (ו) מִכַּף רֶגֶל <mark>וְעַד רֹאשׁ</mark> אֵין בּוֹ מְתֹם <mark>פָּצַע וְחַבּוּרָה וּמַכָּה טְרִיָּה</mark> לֹא זֹרוּ וִלֹא חֻבָּשׁוּ וָלֹא רַכְּכָה בַּשָּׁמֵן.

The Moral *Sodom & Gomorrah*

(7) Your country is desolate; Your cities are burned with fire; Your land, strangers devour it in your presence, And it is desolate, as overthrown by floods. (8) And the daughter of Zion is left As a booth in a vineyard, As a lodge in a garden of cucumbers, As a besieged city. (9) Except the Lord of hosts Had left unto us a very small remnant, We should have been as Sodom, We should have been like unto Gomorrah.

(ז) אַרְצְכֶם שְׁמָמָה <mark>עֶרִיכֶם</mark> שְׂרָפּוֹת אֵשׁ אַדְמִתְכֶם לְנֵגְדְּכֶם זָרִים אֹכְלִים אֹתָהּ וּשְׁמָמָה <mark>כִּמַהְפָּכַתְּ</mark> זָרִים. (ח) וְנוֹתְרָה בַת צִיּוֹן <mark>כְּסֻכָּהּ</mark> בְּכָרֶם כִּמְלוּנָה בְמִקְשָׁה <mark>כְּעִיר</mark> נְצוּרָה. (ט) לוּלֵי י״י צְבָאוֹת הוֹתִיר לְנוּ שָׂרִיד כִּמְעָט <mark>כִּסְדם</mark> הָיִינוּ לַעֲמֹרָה דָמִינוּ.

Ritual Excesses

(10) Hear the word of the Lord, Ye rulers of Sodom; Give ear unto the law of our God, Ye people of Gomorrah. (11) To what purpose is the multitude of your sacrifices unto Me? Saith the Lord; I am full of the burnt-offerings of rams, And the fat of fed beasts; And I delight not in the blood Of bullocks, or of lambs, or of he-goats. (12) When ye come to appear before Me, Who hath required this at your hand, To trample My courts? (13) Bring no more vain oblations; It is an offering of abomination unto Me; New moon and sabbath, the holding of convocations— I cannot endure iniquity along with the solemn assembly. (14) Your new moons and your appointed seasons My soul hateth; They are a burden unto Me; I am weary to bear them. (15) And when ye spread forth your hands, I will hide Mine eyes from you; Yea, when ye make many prayers, I will not hear; Your hands are full of blood.

י) <mark>שָׁמְעוּ</mark> דָבַר י״י קִצִינֵי <mark>סְדֹם</mark> <mark>האזינו</mark> תורת אלהינו עם <mark>עמרה</mark>. (יא) לַמַּה לִי רב <mark>זְבְחֵיכֶם</mark> יאמר י״י שבעתי עלות אילים וחלב מָרִיאִים וְדָם פַּרִים וּכְבַשִּים ועתודים לא חפצתי. (יב) כִּי תבאו לָרָאוֹת פַּנִי מִי בִקשׁ זֹאת מידכם רמס חצרי. (יג) לא תוסיפו הַבִּיא <mark>מְנְחַת</mark> שַׁוָא <mark>קּטרֶת</mark> תועבה היא לי <mark>חדש ושבת</mark> קרא מקרא לא אוּכַל אַוֹן וַעַצָּרָה. (יד) ח<mark>דשיכם ומועדיכם</mark> שנאה נפשי היו עלי לטרח נלאיתי נשא. (טו) ובפרשכם כפיכם אעלים עיני מָכֶּם גַּם כִּי <mark>תַרְבּוּ תִפְלַה</mark> אֵינֵנִי שמֵעַ יִדֵיכֶם <mark>דַּמִים</mark> מַלֵּאוּ.

ֹדברים לא (יא) בְּבוֹא כָל יִשְׂרָאֵל <mark>לֵרָאוֹת אֶת פְּנֵי</mark> יְלֹּוָק אֱלֹהֶיךּ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחָר תִּקְרָא אֶת הַתּוֹרָה הַזֹּאת נָגֶד כַּל יִשְׂרָאֵל בְּאַזְנֵיהֶם:

שמות ט (לג) וַיָּצֵא מֹשֶׁה מֵעִם פַּרְעֹה אֶת הָעִיר <mark>וַיִּפְרֹשׁ כַּפָּיו אֶל יְלְוָק</mark> וַיַּחְדְּלוּ הַלְּלוֹת וְהַבָּרָד וּמָטָר לֹא נָתַרְ אַרְצַה:

Morality and Ethics

(16) Wash you, make you clean, Put away the evil of your doings From before Mine eyes, Cease to do evil; (17) Learn to do well; Seek justice, relieve the oppressed, Judge the fatherless, plead for the widow.

ָטז) רַחֲצוּ הִזַּכּוּ <mark>הָסִירוּ רֹעְ</mark> מַעַלְלִיכֶם מִנֶּגֶד צִינָי חְדְלוּ הָרַעַ. (יז) <mark>לְמְדוּ</mark> הִיטֵב <mark>דְּרְשוּ</mark> מִשְׁפָּט אַשְׁרוּ חָמוֹץ <mark>שִׁפְטוּ</mark> יָתוֹם <mark>רִיבוּ</mark> אַלְמַנָה.

Refereeing between God and Israel

(18) Come now, and let us reason together, Saith the Lord; Though your sins be as scarlet, They shall be as white as snow; Though they be red like crimson, They shall be as wool. (19) If ye be willing and obedient, Ye shall eat the good of the land; (20) But if ye refuse and rebel, Ye shall be devoured with the sword; For the mouth of the Lord hath spoken.

(יח) לְכוּ נָא וְנִנְּכְחָה יאמֵר י״י אִם יִהְיוּ חֲטָאֵיכֶם כַּשָּׁנִים כַּשֶּׁלֶג יַלְבִּינוּ אָם יַאְדִּימוּ כַתּוֹלֶע כַּצֶּמֶר יִהְיוּ. (יט) אָם תֹּאבוּ <mark>וּשְׁמַעְתֶּם טוּב</mark> הָאָרֶץ תֹּאכֵלוּ. וֹמְרִיתֶם חֶרֶב תְּאֻכְּלוּ כִּי פִּי י״י דְבֵּר.

ויקרא רבה (וילנא) פרשת שמיני פרשה יג

אמר ר' אחא כתיב (ישעיה א) "אם תאבו ושמעתם טוב הארץ תאכלו ואם תמאנו ומריתם חרב תאכלו".-- חרובין תאכלו.

A Lament over Jerusalem

(21) How is the faithful city Become a harlot! She that was full of justice, Righteousness lodged in her, But now murderers. (22) Thy silver is become dross, Thy wine mixed with water. (23) Thy princes are rebellious, And companions of thieves; Every one loveth bribes, And followeth after rewards; They judge not the fatherless, Neither doth the cause of the widow come unto them.

(כא) אֵיכָה הָיְתָה לְזוֹנָה קּרְיָה נֶאֱמָנָה מְלֵאֲתִי מִשְׁפָּט צֶּדֶק יָלִין בָּהּ וְעַתָּה מְרַצְּחִים. (כב) כַּסְ<mark>פַּהְּ</mark> הָיָה <mark>לְסִיגִּים סַבְאֵךְּ מֲהוּל</mark> בַּמִּיִם. (כג) שָׁרַיִּךְ סוֹרְרִים וְחַבְרֵי גַּנָּבִים כַּלוֹ <mark>אַהֵב שׁחַד וְרֹדֵף שַׁלְמִנִים</mark> יָתוֹם לֹא יִשְׁפַּטוּ וְרִיב אַלְמָנָה לֹא יָבוֹא אֱלֵיהָם.

Punishment and Rehabilitation

(24) Therefore saith the Lord, the Lord of hosts, The Mighty One of Israel: Ah, I will ease Me of Mine adversaries, And avenge Me of Mine enemies; (25) And I will turn My hand upon thee, And purge away thy dross as with Iye, And will take away all thine alloy; (26) And I will restore thy judges as at the first, And thy counsellors as at the beginning; Afterward thou shalt be called The city of righteousness, The faithful city. (27) Zion shall be redeemed with justice, And they that return of her with righteousness.

(כד) לָכֵן נְאֵם הָאָדוֹן י״י צְבָּאוֹת אָבִיר יִשְּׁרָאֵל הוֹי <mark>אֶנָּחֵם</mark> מִצְרֵי וְאָנָּקְמָה מֵאוֹיְבָי. (כה) וְאָשִׁיבָה יִדִי עָלַיִּף וְאֶצְרף כַּבֹּר סִינָיִּף וְאָסִירָה כָּל בְּדִילָיִףְ. (כו) וְאָשִׁיבָה שׁפְטַיִּךְ כְּבָרִאשׁנָה וְיְעֲצֵיִךְ כְּבַתְּחִלָּה אַחֲרֵי כֵן יִקָּרָא לָךְ עִיר הַצֶּדֶק קִרְיָה נֶאֱמָנָה. (כז) צִיּוֹן בְּמִשְׁפָּט תִּפָּדֶה וְשָׁבֶיהָ בִּצְדָקָה.

סדום ועמורה

בראשית פרק יג (יג) וְאַנְשֵׁי <mark>סְדֹם רָעִים וְחַטָּאִים</mark> לַיקֹוָק <mark>מְאֹד</mark>:

ַבראשית פרק יח (כ) וַיֹּאמֶר יְקֹוָק <mark>זַעֲקַת סְדֹם וַעֲמֹרָה</mark> כִּי רָבָּה <mark>וְחַטָּאתָם</mark> כִּי כָבְדָה מְאֹד:

דברים פרק כט

(כא) וְאָמֵר הַדּוֹר הָאַחֲרוֹן בְּנֵיכֶם אֲשֶׁר יָקוּמוּ מֵאַחֲרֵיכֶם וְהַנָּכְרִי אֲשֶׁר יָבֹא מֵאֶרֶץ רְחוֹקָה וְרָאוּ אֶת מַפּוֹת הָאָרֶץ הַהוֹא וְאֶת תַּחֲלָאִיהַ אֲשֶׁר חִלָּה יְקֹוְק בָּהּ: (כב) נְּפְרִית וָמֶלַח שְׁרֵפָה כָל אַרְצָהּ לֹא תַּזְּכִת וְלֹא יַצְלֶה בָהּ כָּל עֵשֶׂב בְּמַהְפֵּכֵת סְדֹם וַעֲמֹרָה אַדְמָה וּצְבוֹיִם אֲשֶׁר הָפַּדְּ יְקֹוְק בְּאַפֹּוֹ וּבַחֲמָתוֹ: (כג) וְאָמְרוּ כָּל הַגּוֹיִם עַל מֶה עָשָׂה יְלְוָק כָּכָה לָאָרֶץ הַזֹּאת מֶה חֲרִי הָאַף הַגִּדוֹל הַזָּה: (כד) וְאָמְרוּ עֵל אֲשֶׁר עָזְבוּ אֶת בְּרִית יְלְוָק אֱלֹהֵי אֲבֹתָם אֲשֶׁר כָּרַת עִמָּם בְּהוֹצִיאוֹ אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרִים: (כה) וַיִּלְכוּ וַיַּעַבְדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים וַיִּשְׁתַחווּ לָהֶם אֱלֹהִים אֲשֶׁר לֹא יְדָעוּם וְלֹא חָלֵק לָהֶם: (כוֹ) וַיִּתְר אַף יְלְוָק בָּאָרֶץ הַהִּוֹא לְהָבִיא עָלֶיהָ אֶת כָּל הַקְּלָלָה הַכְּתוּבָה בַּּסֵפֶּר הָזָּה יִלְוָק מֲעַל אַדְמָתָם בְּאַף וּבְחֵמָה וּבְקֶצֶף נְּדוֹל וַיִּשְׁלָכָם אֶל אֶרֶץ אַחֶרֶת כַּיּוֹם הַנָּה יִלְוָק מֲעַל אַדְמָתָם בְּאַף וּבְחֵמָה וּבְקֶצֶף נְּדוֹל וַיִשְׁלְכָם אֶל אֶרֶץ אֲחֶרֶת כַּיּוֹם הַנָּיִתוֹ לְנִי וְלָבְנִינוּ עֵד עוֹלְם לַעְשׁוֹת אֶת כָּל דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַתּוֹרָה הָתוֹך אָלְהָבְינוּ וְהַנְּגִלֹת לְנוּ וּלְבָנֵינוּ עֵד עוֹלְם לַעְשׁוֹת אֶת כָּל דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַבִּיוֹ הַבּנִינוּ וְהַנְּבְּלֹת לָנוּ וּלְבָנִינוּ עֵד עוֹלְם לַעְשׁוֹת אֶת כָּל דִּבְרֵי הַתּוֹר הַבְּיִם הַתוֹב הָבִיי הַחוֹן בְּלָּבְינוּ וְהַנְּנִוּל וְיִבְּלְנִים בְּבִינוּ בִּים בְּיֹם הַהְיֹר בְּאַם בְּנִים בְּבְיִים בְּיִבּים בְּיִבּים בְּעִים בְּבִּים בְּיִבְים בְּנִים בְּבִים בְּים בְּיִבּים בְּבְיִים בְּבְיִים בְּיִים בְּיִבְים בְּיִים בְּיִים בְּבְיִים בְּיִעְל אֲלְהָינוּ וְהָבְּבְים בְּיִּים בְּחִים בְּיִים בְּים בְּיִים בְּיִים בְּים בְּיִים בְּיִבּים בְּים בְּבִים בְּיִנְם בְּבְּים בְּבְּים בְּיִבְּיִים בְּיִים בְּיִלְים בְּבְיִים בְּתְבְּבְים בְּבְּים בְּבְיבִים בְּבְּים בְּיִים בְבִים בְּבְּבְים בְּבְּבְּיִים בְּבְים בְּיִבְּבְים בְּבְים בְּיִים בְּיִים בְּבָּים בְּיִים בְּעִים בְּיִם בְּבְבְּבְים בְּבִים בְּבְיבְּים בְּיִישְׁבְּבְּבְּים בְּים בְּיבְּיִים בְּבְּבְים בְי

ישעיהו פרק יג

- (יט) וְהָיְתָה <mark>בָבֶל</mark> צְבִי מַמְלָכוֹת תִּפְאֶרֶת גְּאוֹן כַּשְׂדִּים <mark>כְּמַהְפֵּכַת</mark> אֱלֹהִים אֶת <mark>סְדֹם</mark> וְאֶת <mark>עֵמֹרָה</mark>: ירמיהו פרק מט
- (יז) וְהָיְתָה <mark>אֱדוֹם</mark> לְשַׁמָּה כֹּל עֹבֵר עָלֶיהָ יִשֹׁם וְיִשְׁרֹק עַל כָּל מַכּוֹתֶהָ: (יח) <mark>כְּמַהְפָּכַתּ</mark> סְּדֹם וַעֲמֹרָה וּשְׁכֵנֶיהָ אָמֵר יְקֹוָק לֹא יֵשֵׁב שָׁם אִישׁ וְלֹא יָגוּר בָּהּ בֶּן אָדָם: פרק נ (א) הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבֶּר יְקֹוָק אֶל בְּבֶל אֶל אֶרֶץ כַּשְׁדִּים בְּיַד יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא: (מ) <mark>כְּמַהְפֵּכַת</mark> אֱלֹהִים אֶת סְדֹם וְאֶת עֲמֹרָה וְאֶת שְׁכֵנֶיהָ וְאֶם יְקֹוָק לֹא יֵשֵׁב שָׁם אִישׁ וְלֹא יָגוּר בָּהּ בֶּן אָדָם:

יחזקאל ט"ז:מ"ט

- (א) וַיְהִי דְבַר י"י אֵלַי לֵאמֹר. (ב) בֶּן אָדָם הוֹדַע אֶת יְרוּשָׁלַּ<u>ה</u> אֶת <mark>תּוֹעֲבֹתֶיה</mark>ָ.
- (מח) חַי אָנִי נְאֶם אֲדֹנָי זֶ־הֹוָה אָם עָשְׂתָה <mark>סְדֹם</mark> אֲחוֹתֵךּ הִיא וּבְנוֹתֶיהָ כַּאֲשֶׁר עָשִּׁית אַתְּ וּבְנוֹתָידְ. (מט) הָנֵּה זֶה הָיָה עֲוֹן סְדֹם אֲחוֹתֵךּ גָּאוֹן שִּבְעַת לֶחֶם וְשַׁלְוַת הַשְּׁמֵט הָיָה לָהּ וְלִבְנוֹתֶיהָ <mark>וְיַד עָנִיּ</mark> <mark>וְאֶבְיוֹן לֹא הֶחֱזִיקָה</mark>. (נ) וַתִּגְבְּהֶינָה וַתַּעֲשֶׂינָה <mark>תוֹעֵבָה</mark> לְפָנִי וָאָסִיר אֶתְהֶן כַּאֲשֶׁר רָאִיתִי.

עמוס פרק ד

(יא) הָפַכְתִּי <mark>בָכֶם כְּמַהְפֵּכַת</mark> אֱלֹהִים אֶת <mark>סְדֹם</mark> וְאֶת <mark>עֲמֹרָה</mark> וַתִּהְיוּ כְּאוּד מֻצָּל מִשְּׂרֵפָה וְלֹא שֵׁבְתֶּם עָדֵי נְאֵם יִלְוָק: ס

צפניה פרק ב

(ט) לָכֵן חַי אָנִי נְאֶם יְלֹּוָק צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כִּי <mark>מוֹאָב</mark> כִּּסְדֹם תִּהְיֶה וּבְנֵי <mark>עַמּוֹן כַּעְמֹרָה</mark> מִמְשֵׁק חָרוּל וּמִכְרֵה מֶלַח (Clumps of weeds and patches of salt) וּשְׁמָמָה עַד עוֹלָם שְׁאֵרִית עַמִּי יְבָזּוּם וְיֶתֶר גוי גוֹיִי יִנְחָלוּם:

איכה פרק ד (ו) וַיִּגְדַּל עֲוֹן <mark>בַּת עַמִּי</mark> מֵחַטַּאת <mark>סְדֹם הַהְפּוּכָה</mark> כְמוֹ רָגַע וְלֹא חָלוּ בָהּ יָדָיִם: ס